

for denne Bevilling, nei, det er dem alle, saa man fer altsaa, at den ærede Minister dengang gif videre. Han spørger der den ærede Minister Borgen, om han vil fremkomme med et Forslag til Geistlighedens Lønninger, efter hvilke de kunde optages paa Finansloven. Ministeren gav et be- roligere Evar i saa Henseende, og derfor tog det ærede Medlem sit Forslag tilbage. Men 9 Dage derefter var Borgen ikke mere Minister, og Mon- rad traadte i hans Sted. Saavidt jeg har op- fattet den ærede Minister, var han just ikke saa fyndelig tilfreds med dette Ministerliste, og han interPELLERER saa Monrad meget stærkt, om han havde i Sindet at opfylde sin Forgængers Løfte og gaa i samme gode folkelige Fodspor. Monrad vilde ikke gaa ind paa d.t., men sølte sig jo- uul- kaarlig trykket ved den Luftning, der havde været i det Rotwittske Ministerium: thi det var en Fri- hedsluftning, som sit sin Betydning for kommende Tider, skjønt denne Styrelse kun varede i 9-10 Uger. Monrad sølte sig trykket deraf, og Aaret efter kom han med et Forslag, i hvilket han dog paa en Maade erkjendte, at Staten maatte raade over de geistlige Nidler. Jeg siger herved til hans Forslag fra 1860-61. Da forelagde Mon- rad Udkast til Lov om nogle Bestemmelser med Hensyn til Præsternes Lønning, og i dette Lov- forslag var en § 4, hvis Forbindhold er føl- gende. Den første Del handler om, at Præsten kan træffe Overenskomst med Ministeren om at lønnes fast i Stedet for flydende. Ved Balance skal Kongen have Ret til at bestemme, om han skal lønnes fast, og da hvor meget der skal træ- kes fra Embedet, det er det Andet; og endelig det Tredie i Paragrafen er, at det, der bliver tilovers, skal Bevillingsmyndigheden raade over. Ordene lyde saaledes - det er kun fire Vinter - : „Men over de saaledes for Folketirken indbundne Belsøb kan, indtil anden Bestemmelse tages, ei raades uden Rigsdagens Samtykke“. Altsaa daværende Minister Monrad erkjendte, at skulde der klippes fra Embederne, kunde det kun ske ved, at man fik en Lov, og denne Lov forelagde han i Landsthinget. Han erkjendte dernæst, at over det Dværgfydende kunde der kun raades, indtil anden Bestemmelse toges ved aarlig Bevilling. Men hvorledes stillede den høitagede Minister, daværende Folkethingsmand Fischer, sig til dette Forslag? Han stillede sig paa den Maade, at da Minister Monrad i den Anledning havde optaget Bestemmelsen paa Finansloven, saa stillede han sig paa den Maade, - det er en Selvsjølge, at jeg ikke behreider ham det, tværtimod erkjender jeg det for rigtigt og korrekt, at han sandt, at selve denne Paragraf smagte altsor meget af Kirkens Giendomsret, og ikke gav Bevillingsmyndigheden fuld Raadighed til - at han stillede sit gamle For- slag fra 1859-60 op, som ganske vist dengang ikke fik flere end 17 Stemmer; jeg formoder, det var yderste Benstre dengang, for hvem den da-

værende Folkethingsmand stod som en Viser i den Retning. -- Jeg skal ikke komme nærmere ind paa det og udvitle, hvorledes det førte til et nyt Forslag, og navnlig førte til et Forslag om en hel Omordning af Geistlighedens Lønning, og hvorledes den daværende Folkethingsmand og nu- værende Minister stillede sig dertil, det har des- uden et andet aret Medlem beovrt. Jeg maa indrømme, at han har ganske vist sin Fortjeneste deraf, og jeg kan ikke Andet end paastjømme, at han sagde: Ville de Herrer stille det Forslag op igjen, - saaledes lod det for mig, - saa skal jeg gaa ind paa det nu (Winther: Saa gjør det endelig!). Ja, det er Noget, jeg ikke kan ud- tale mig om, hvorvidt vi endelig skulle gjøre det, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds siger, men det forekommer mig at være en Tanke, som det er værd at tige under alvor- lig Overveielse, thi det er sikkert, at gaar Ministe- ren, hvad jeg ikke tvivler paa efter hans egne bestemte Udtalelser, ind paa sit Forslag, der har været stillet to Gange, er han ikke i Stand til at klippe fra Embederne mere, og det vil for mig være en Veroligelse. -- Det er ikke Smaamidler, de geistlige Lønningmidler, jeg tror 6 Mill. Kroner, og Tienden er en overmaade besværlig Byrde. Det vilde, forekommer det mig, være noget besynderligt, om betydelige, maaste endog saa de betydeligste Dele af Tienden kunde omlægges, flyttes fra nogle Hænder over i andre, uden at Bevillingsmyndigheden fik Lob eller Del deri; det vilde - forekommer der mig - være noget stivt lige over for den Erkjendelse, som har været hos tidligere Forsamlinger, hos tidligere Ministre, hos Monrad, og ogsaa hos det ærede Medlem, som nu er Minister. Det forekommer mig altsaa ganske sikkert, at det er Noget, der vel er værd at tage under Overveielse, om man ikke paa dette Punkt kunde søge at komme til Overenskomst med Ministeren. Jeg veed endnu ikke, hvad Præsterne ville synes om det, naar de faae Rigsdagsstibenden at læse om Forhandlingerne i disse Dage, for det kan ikke negtes, hvad man siger eller ikke siger om Theatret, eller hvor høit man sætter det eller ikke sætter det, at Forhandlingerne særlig fra den Side, hvortil det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) og den ærede Mini- ster høre, næsten i Et og Alt have dreiet sig om Theatret; Præsterne synes at være glente, det, at vi optage eller begynde at optage Tienden paa Finansloven, synes at være uden Betydning. Det synes, som om Begrebet Kirken, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen) har saa ondt ved at finde ud, har meget mindre at betyde for de Herrer end den anden Anstalt. Det kan være at det er Til- fældet, jeg veed det ikke, men der er et Ordspog, der siger: Hvad der ligger En inderst paa Hjer- tet, det staar yderst paa Tungen, og under alle Omstændigheder er det sikkert, at hvad der for en